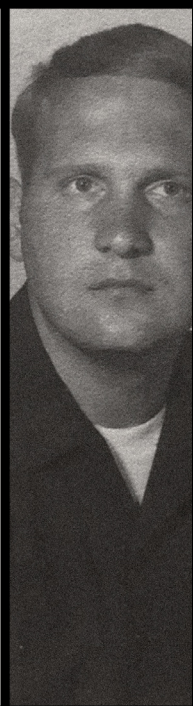

WILLIAM THORP

PŘÍPAD ZABIJÁKA Z GOLDEN STATE

**13 VRAŽD, PŘES 50 ÚTOKŮ,
200 VLOUPÁNÍ,
42 LET TRVAJÍCÍ VYŠETŘOVÁNÍ.**

nakladatelství
BOURDON

KALIFORNIE

PŘÍPAD ZABIJÁKA Z GOLDEN STATE

William Thorp

 nakladatelství
BOURDON

PŘÍPAD ZABIJÁKA Z GOLDEN STATE

William Thorp

 nakladatelství
BOURDON

Původně vyšlo pod názvem „L'affaire du Golden State Killer“

Copyright © Éditions 10/18, Département d'Univers Poche, 2023

Vychází ve spolupráci se So Press/Society

České vydání © Bourdon, 2024

Překlad © Tereza Prymak

Původní obálka © Studio Brutalisme

ISBN: 978-80-7611-198-1

O AUTOROVÍ

William Thorp je reportérem v agentuře *Vakita* a bývalým novinářem v *Society*, pro než pět let natáčel reportáže v Severní Americe, v Evropě a v Africe. Začal psaním článků o událostech ve Francii, později pro tento časopis dlouhodobě psal články o mezinárodním dění.

PROLOG

Jaro 1974, Rancho Cordova

Kdyby nad Rancho Cordova přeletěl pták, viděl by jenom placaté město, jako tečkované. V téhle části okresu Sacramento v Kalifornii, kde jsou jednopodlažní domky vyrovnané jako cihly ve zdi, si ještě nikdy nikdo netroufl přidat druhé patro. Někdo mrštný by bez námahy mohl přeskákat ze střechy na střechu stovky metrů. Bylo by slyšet jenom ozvěny jeho kroků rozeznávající prefabrikované stěny. Mezi vší tou bujnou zelení a duby tyčícími se k nebi by ten člověk byl v noci neviditelný jako kočka při lovu.

Toho jarního večera roku 1974 vykonává šestatřicetiletý Richard Shelby objíždku v ulicích města. Jede pomalu, nenápadně. Tento policista má svůj vlastní postup práce: nikdy nerozsvěcí žádné světlo uvnitř auta. Když se ho na to někdo ptá, tak mu odpoví: „Copak vy jste neslyšeli o Zebrových vraždách?“ Šlo o policejní krycí název skupiny

vrahů afro-amerického původu, která v letech 1973 a 1974 zabila z rasových důvodů nejméně 15 osob v sanfranciském zálivu. Frekvenci „Z“ na policejních vysílačkách vyhradili čistě pro ně. Z jako Zebra. Richard Shelby dospěl k přesvědčení, že iniciačním rituálem pro vstup do jejich řad je zabít bělocha, pokud možno policistu. Od té doby řídí zásadně v temnotě. Co na tom, že k těmto vraždám došlo víc než sto kilometrů daleko na západ nebo že ti muži nikdy necílili vyloženě na policisty. Pro Shelbyho je to další důkaz, že s vámi nikdo nemá dobré úmysly a že zlo číhá na každém rohu.

Toho večera je většina domů ponořená do temnoty, proti níž měsíc nic nezmohl, a vzácní chodci se mu objevují v zorném poli až na poslední chvíli, oslnění jeho reflektory. Pokud jeho objíždky naruší praskání v policejní vysílačce. Do Úřadu šerifa právě zavolali nějaký manželé: muž zaslechl znepokojivé zvuky ze sousedova domu, který měl být prázdný, na Dolcetto Street. Na místo míří dvě jednotky, ale Shelby se nachází jen pár bloků odtamtud: tónem, který nestrpí odmítnutí, oznámí do vysílačky, že tam jede taky. Když dorazí, jeden z jeho kolegů už mluví s těmi lidmi: podezřelé zvuky měly vycházet ze zadního

dvora sousedního domu, oni však neviděli nikoho, kdo by do domu vešel, nebo z něj vyšel ven. Policisté se rozhodnou se rozdělit. Shelby a jeden policista jdou zahradou zezadu, zatímco třetí z nich jde podél přední stěny. Nikdo nenachází žádnou stopu po vloupání. Přesto tři uniformovaní muži dům obcházejí ještě jednou, pak se rozhodnou dvojici opustit. Žádný zloděj ani slídil tu není.

Richard Shelby ujede sotva pár ulic, když ve vysílačce zapraská znovu. Pár z Dolcetto Street si všiml stínu mizejícího ze sousedního domu. Shelby otáčí auto. Manžel mu vysvětlí, že hned, jak policisté odjeli, zaslechl hluk znovu. Pak si všiml, že na střeše vedlejšího domu někdo stojí, bylo vidět postavu v maskáčích. Ten člověk musel měřit tak metr osmdesát, měl blond vlasy a vypadal mladě. Tipoval mu tak dvacet. Byl tam nahoře celou dobu, co policisté místo obhlíželi, chráněný tmou, a pozoroval jejich počínání. Skočil ze střechy, jakmile je viděl odjet. „S lehkostí kočky,“ dodal znepokojeně soused.

Shelby se vrátí do domu. Dveře do garáže jsou otevřené. Předtím nebyly. Mezi dveřmi policista zakopne o půlmetrové poleno. Je pokryté nějakou hustou látkou tmavé barvy: krví, a to v takovém množství, že už skoro není

vidět dřevo. Shelby obhlédne i zbytek garáže a rozhodne se vstoupit, aniž by upozornil centrálu. Nemá chuť otravovat se s kolegy a s desítkami houkaček. Vždycky byl samotář. Když je potřeba jít kupředu, dělá to sám, s rukou na své pistoli ráže 9 milimetrů.

Překoná několik schodů, které dělí garáž od obytného prostoru, a pronikne do domu. Jak postupuje dál se zhasnutou baterkou, vidí jenom pěkně uklizený dům. Všechny věci se zdají být na svém místě a nikde není žádné tělo, které by naznačovalo, odkud pochází krev na tom polenu. Shelby otevře poslední dveře, ty od ložnice. Tam se taky zdá být všechno v pořádku. Udělá několik kroků k nočnímu stolku. U postele leží malá tmavá hromádka. Posvítí na ni baterkou: štěně. Zvíře dostalo tolik surových ran, zřejmě tím silným kusem dřeva, že mu vnitřnosti vyhřezly na podlahu. Podle jeho polohy – je napůl zakryté matrací – se dá usuzovat, že se tak bálo, až se chtělo schovat pod postelí. Policista se ještě jednou rozhlédne kolem. Díky světlům zvenčí se tam rýsuje jediná silueta, ta jeho. Muž ze střechy se vypařil.

Vyšetřovatel si rychle spojí toho zmasakrovaného psíka a další případy. V Rancho Cordova už dva roky přeskakuje

lupič z domu na dům, jako by skákal přes kozu, a zanechává za sebou psi mrtvolky. Policie slýchá o napadených zvířatech, která nechává pachatel vykrváčet na schodištích a v obyvacích pokojích. Jedny lokální noviny, *The Grapevine*, jednou dokonce uveřejnily na titulní straně fotku svalnatého hnědého labradora, který se jmenoval Pups, zavražděného v zahradě u domu. To bylo v únoru 1972. Slídl mu zpřerážel žebra a čelist a vyrazil mu zuby velkým kusem dřeva.

Ten muž jedná v noci a nespokojuje se se zabíjením psů. Je tak diskrétní, že jeho oběti mají následující den pocit, že je okradl duch. Kvůli němu se lidi začínají bát ticha. Média i obyvatelé města mu dali přezdívku „*Cordova Cat Burglar*“ – „Kočičí lupič z Cordovy“. Čísla jsou ohromující. Už jen v prvních šesti měsících roku 1973 navštívil víc než padesát domů. Občas několik během jediné noci. Zajímavé bývají i jeho úlovky: lupič po většinu času ignoruje cenné předměty a odnáší si s sebou jenom cetky, jako by samotné krádeže byly jenom záminkou pro vniknutí do domů. Taky se stalo, že se lidé probudili uprostřed noci a spatřili dvě oči neznámého člověka, jak je v tichosti upřeně pozorují. Jedna žena ho v noci přistihla, jak se nad ní sklání. Osahával jí poprsí.

Richard Shelby si dlouho myslel, že tyhle loupeže jsou dílem nějakých problémových pubertáků. Toho večera však ve světle pouličních svítilen váhá. Žádný kluk by nezasakroval psa takovým způsobem, a pokud ano, byl by nebezpečný. Policista to zatím neví, ale o téhle noci bude přemítat ještě o několik desetiletí později. Kéž by měl možnost vrátit se zpátky, udělat věci jinak. To by si už nehrál na osamělého kovboje, zavolal by všechny dostupné posily, dal by obklíčit všechny ulice, nechal by obrátit střešní tašky na každém domě, rozbíjel by zdi, prohledal by každé křoví, každý strom, nenechal by ani kousek té jarní noci ve stínu; udělal by všechno pro to, aby slídl, který ho pozoroval ze střechy, neměl šanci uniknout. Protože toho dne roku 1974 se ten muž chystal uvrhnout okres Sacramento do desetiletí plného hrůzy.

I.

**TEMNÁ NOC
1976–1979**

1.

Díky dlouhým a úzkým vodorovným oknům připomínajícím střílnu budí dojem nedobytného hradu. Úřad sacramentošerifského šerifa sídlí na adrese 711 G Street, v samém centru kalifornského hlavního města. Sdělení by nemohlo být jasnější: tady začíná prosazování zákona v celém okrese, a ten zákon je nezpochybnitelný. Kanceláře policistů zabývajících se vraždami, loupežemi i méně závažnými trestnými činy se nacházejí ve třetím patře. Tam teď taky pracuje Richard Shelby v malé místnosti, kam se sotva vměstná židle a stůl. Když tam nakouknete z chodby, uvidíte jeho metr devadesát, jak se krčí za šedým psacím strojem značky Royal. Většinou má na sobě bílou košili s krátkým rukávem a kravatu s psychedelickými motivy. Černé vlasy si sčesává do vlny přes pravou část obličeje a kotlety mu sahají až po okraj čelisti, jak je to teď v módě.

Od doby objížděk v Rancho Cordova před dvěma lety tento hlídkový policista povýšil: stal se inspektorem. Má pověst

obávaného vyšetřovatele. Je to ten typ, který se neštítí hrabat v popelnicích a obrátit město vzhůru nohama, aby našel nové indicie. Shelby se ostatně cítí opravdu dobře jenom tam, venku, oběma nohama na asfaltovaných ulicích Sacramento, když rukou pevně sevřenou v pěst tluče na dveře. Má ohnivou povahu těch, kteří vybuchnou, pokud je necháte zavřené v kanceláři.

Onoho rána 5. října 1976 fouká Richard Shelby do šálku kávy v kantýně šerifova Úřadu. Poslouchá rozhovory těch, komu začíná služba, a loučení těch, kdo jdou po noční domů spát. Jeden hlas je dnes slyšet nad všemi ostatními. Kapitán Stamm, veterán z korejské války s prořídými vlasy, vypráví, že v Citrus Heights – ve čtvrti na předměstí Sacramento – přepadli doma nějakou mladou ženu. Útočník ji spoutal, zacpal jí ústa roubíkem a poté ji znásilnil. Není po něm ani stopy. Jeden policista už je na místě, ale měli by tam zajet další dva inspektoři. Kapitán ukáže prstem na Richarda Shelbyho, toho času osmatřicetiletého, a na Carol Dalyovou, detektivku s očima barvy moře, které je třicet šest.

Oba nastoupí do auta a přejedou dvacet kilometrů, které dělí sever města od středostavovského předměstí připomínajícího Rancho Cordova: jednopodlažní domky,

střechy s mírným náklonem, průčelí otevřená do ulice, jako by zvaly kolemjdoucí dovnitř. Slunce už je vysoko na nebi, když dojedou před podlouhlý bílý domek na Woodpark Way. Polovinu přední fasády zabírá garáž; podle nafukovacího bazénu vzadu na zahradě je znát, že v domě bydlí malé děti. Jane je u sousedky. Má rozčuchané vlasy a košili nahoře potřísněnou červenými skvrnami. Obě zápěstí jí dosud krvácejí od pevného spoutání. S očima sklopenýma k podlaze se pouští do líčení toho, co se jí ráno stalo. Její manžel, kapitán Air Force, odešel kolem půl sedmé ráno. Tříletý synek si k ní vlezl do postele. Pár minut nato slyšela, jak se zavřely dveře od garáže a ozvaly se rychlé kroky. Myslela, že manžel možná něco zapomněl, pak viděla, jak se dveře od ložnice otevírají. Do místnosti vpadl muž s kuklou na hlavě a řeznickým nožem v ruce.

Jane vykřikla a on se na ni vrhl a procedil skrz zuby:

„Zmlkni! Chci jenom tvý prachy. Nic ti neudělám. Zmlkni a nehejbej se. Jestli nebudeš spolupracovat, mám nůž.“

Potom:

„Když nebudeš dělat, co řeknu, zabiju vás, tebe i tvýho kluka.“

Tehdy muž v kukle vytáhl černé tkaničky a svázal Jane zápěstí diamantovým námořnickým uzlem, nasadil roubík jí i dítěti, zavázal jim oči a svázal jim nohy. Jane si pamatuje, jak se pomalu překulila na posteli, aby se mohla dotknout syna a utěšit ho, ale nenahmatala ho. Ptala se sama sebe: „Bože, co s ním udělal? Je ještě naživu? Zabije nás oba?“ Slyšela, jak se lupič přehrabuje ve skříních a něco si nesrozumitelně mumlá. Slyšela tlumený zvuk jeho kroků, když chodil ven z místnosti a zase zpátky. Nakonec ucítila ve svých svázaných rukách cosi malého a slizkého, pomazaného lubrikantem.

Muž opět promluvil:

„Hraj si s tím.“

Jane ho poslechla. Potom jí rozvázal nohy. A ona si moc dobře pamatuje, jak jí proběhlo hlavou: „To ne, cokoliv, jenom ne tohle.“

Richard Shelby a Carol Dalyová si to všechno píšou do zápisníků. Jane jim říká, že po znásilnění muž odešel do kuchyně. Slyšela, jak otvírá lednici a hýbe s hrnci a pánvemi. Měla dojem, že si něco vařil. Když už půl hodiny bylo ticho, nakonec se jí povedlo sundat si roubík i pásku z očí. Jane viděla, že syn spí pár metrů od ní. Vzbudila ho, a jelikož

měla už zase svázané kotníky, doskákali oba snožmo k posuvným dveřím v zadní části domu. Uběhlo sotva pár vteřin, než jim jedna ze sousedek přispěchala na pomoc.

Zatímco kolegyně zapisuje zbývající část výpovědi, Shelby zkoumá okolí domu. Dojde až na Shadow Brook Way, ulici oddělenou od Janina domu zarostlým pozemkem. Jeden z obyvatel ulice mu sdělí, že tam ráno viděli zelený Chevrolet Coupe. Seržant taky zjistí, že v předcházejících týdnech ve čtvrti řádl zvláštní lupič. V jednom domě ukradl nějaké tretky a bezcenné šperky, pak je zanechal v jiném domě, kde zase kradl jiné věci pramalé hodnoty. Zdálo se tak, že si hraje na jakýsi směnný obchod s věcmi různých lidí. I Jane byla jednou z jeho obětí. Ukradl jí pár náušnic a náramek. Nebyla by si to uvědomila, nebýt toho, že vedle svojí šperkovnice objevila jiné šmuky, které jí nepatřily. Lupič pronikl dovnitř oknem synkova pokoje stejně jako násilník o pár dní později.

Cestou zpátky k Janinu domu přepadnou Richarda Shelbyho znepokojivé myšlenky. Klade si otázku, zda nejde o víc než jen další zločin ve městě, které den za dnem semele tolik osudů a přeruší tolik životů. Tenhle muž v tmavé kukle nevykazuje rysy zločince, který podlehl

náhlému záchvatu vášně. Znal manželův denní rozvrh, věděl, kudy dovnitř a jak se nepozorovaně vytratit. Měl předem promyšlený plán. Obyčejný násilník takhle nepostupuje. Richard Shelby má předtuchu: ať už tady, v poklidných ulicích Citrus Heights a v okolí, nebo někde jinde ve Spojených státech, ten muž už znásilňoval.

Po návratu do třetího patra Úřadu se seržant začne vyptávat, jestli někdo v poslední době řešil znásilnění. Nějaký podobný případ jako u Jane. Mladá žena, spoutaná, s roubíkem, znásilněná. A podezřelý s kuklou na hlavě.

Tak se dozví o případu, který řeší jeho kolega. Mladá žena, dvacet dva let, Paseo Drive, Rancho Cordova, se probudila 18. června toho roku, a naproti ní stál v ložnici cizí muž. Měl na sobě tmavě modré triko a bílou, ručně pletenou kuklu. Svázal jí ruce tak pevně, že měla pocit, že jí je snad amputoval. Měl malý penis, který si sám pomazal dětským olejíčkem – Johnson's Baby Oil. Pak tady je patnáctiletá dívka, která uprostřed noci ucítila, jak ji zalehl nějaký muž. To bylo 17. července, kolem druhé hodiny ráno. To děvče bydlí patnáct minut autem od první oběti, ve městě Carmichael. Rodiče tehdy odjeli na čtyřdenní túru do hor. Muž jí svázal ruce, pak se k ní nalepil zezadu. Řekl jí: „Hraj si s tím.“

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy Případ zabijáka z Golden State. Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.